

ПРОВІДНИКИ УНР ВІДВІДАЛИ УНС

Після зустрічі в Головному Канцелярії УНС (зліва): В. Сохан, У. Дачук, М. Плавюк, д-р І. Філіс і проф. І. Самійленко.

Філадельфія (УІБ). — В середу, 28-го листопада ц.р. Микола Плавюк, виконуючий обов'язки Президента УНР, в товаристві проф. Івана Самійленка, голови Уряду УНР, відвідали Головну Екзекутиву Українського Народного Союзу в Джерзі Сіті, Н.Дж.

В двогодинній розмові з головним президентом д-ром Іваном Філісом, головним секретарем УНС В. Соханом і головним касиром УНС У. Дачуком обговорено ситуацію в Україні, становище ДЦ УНР до подій там та шляхи допомоги, яку організована українська спільнота повинна посилити.

Окремо обговорено взаємовідносини між західними країнами та СРСР та наслідки тих взаємовідносин для стремління українського народу до державної суверенності.

М. Плавюк поінформу-

АМЕРИКАНСЬКІ ТИЖНЕВИКИ ПИШУТЬ ШИРОКО ПРО УКЦЕРКВУ В УКРАЇНІ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — У зв'язку із відвідинами Михайла Горбачова в Італії та Ватикані американські газети і журнали пишуть на цю тему широко і роблять відповідні припущення і висновки, описуючи стан Української Католицької Церкви в Україні.

У тижневик «Тайм» з датою 4-го грудня ц.р. у відділі «Релігія» є довга стаття пера Річарда Остліна, в якій є аналіз відношення Папи і Ватикану до офіційної Російської Православної Церкви в СРСР і до релігії, які там діють відверто і підпільно. Журналіст подає вірні інформації про УКЦ та Українську Православну Церкву, їх відношення до Російської Православної Церкви та свої висновки, що може статися після гостини Горбачова у Папи Івана Павла II, відвідин якого у СРСР є залежний від вислідів розмов та від легалізації УКЦ в Україні.

Стаття прикрашена знімками, в тому найбільша показує Преображенську Церкву у Львові, повну віруючих католиків, які, як напів-сано, «перебрали» церкву від РПЦ.

У тижневик «Ньюзік» з 4-го грудня ц.р., є стаття пера Фреда Колмана, який як видно, побував тепер у Львові і пише свої вражен-

У ЧЕХО-СЛОВАЧИНІ ВІДБУВАЮТЬСЯ ЗМІНИ

Прага. — Чехо-словацький парламент прийняв рішення викреслити з тексту Конституції твердження, що Комуністичній партії належить провідна роль в суспільстві. У четвер, 3-го листопада, парламент одностайно проголосував за зміну статті 16 Конституції, яка зобов'язує будувати систему освіти на базі марксизму-ленінізму. Одночасно уряд оголосив про зняття заборон на вільний вихід до Австрії.

У зв'язку зі змінами у Чехо-Словаччині, громадяни Польщі, які гостюють в ЗСА, сказали: «Те, на що нам треба було 10 років, а німцям зі Східної Німеччини 10 тижнів, у Чехо-Словаччині зроблено за 10 днів». Однак економіст Валерій Комарек, якого опозиційна група Громадянський форум вважає одним з кандидатів на пост прем'єр-міністра, попередив громадян країни від передчасного захоплення змінами: «Валіть це покищо фасада, структуру ж залишайте неструктурою», — заявив Комарек на пресовій конференції у Празі. — Не забувайте, що в Комуністичній партії — 1.7 мільйона членів. Партія і далі контролює засоби масової інформації, армію, поліцію. Ставлення партії керують кожною фабрикою

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВУ ЕРУ В АМЕРИКАНСЬКО-СОВЕТСЬКИХ ВІДНОСИНАХ

Президент Дж. Буш і М. Горбачов під час пресконференції.

Затока Марсашлок, Мальта. — Тут у неділю, 3-го грудня, завершилися дводенні переговори президента ЗСА Джорджа Буша і голови Верховної Ради СРСР Михайла Горбачова. Після зустрічі відбулася спільна пресова конференція на покладі советського корабля «Максим Горький», де переважно і відбувалися переговори голів урядів двох держав. Спочатку планували, що переговори відбуватимуться на покладі двох крейсерів — американського «Белнап» і советського «Слава», однак незвичайна навіть для Мальти штормова погода змінила всі плани.

Сторони досягнули принципової домовленості з переважною більшістю обговорюваних проблем, за винятком двох пунктів. Президент Буш в досить категоричній формі відмовився обговорювати справу про зменшення військово-морських сил, а Горбачов повторив (у відповідь на претензії американської сторони), що СРСР припинить доставку зброї в Нікарагуа і ні в якій формі не постачає зброю комуністичним повстанцям Сальвадору.

Хоч зустріч і підсумки ще будуть в подробностях коментуватися, однак уже тепер можна сказати, що президент Буш в певному сенсі перехопив ініціативу, виступивши в суботу з рядом конкретних і далеко йдучих пропозицій. Зокрема, Президент запропонував:

- Формальна зустріч на вершині повинна відбутися в червні наступного року у Вашингтоні. Головним на порядку денному буде зменшення стратегічних озброєнь.
- Сторони доклали зусиль для успішного завершення міжнародної наради у Відні у справі зменшення звичайних видів зброї і підписання відповідної угоди щодо Європи.

В Гарварді відбудеться симпозіум української літератури

Кеймбридж, Масс. — Тут в середу, четвер і п'ятницю, 6-го, 7-го і 8-го грудня ц.р., відбудеться симпозіум української літератури на тему: «Українська критична та естетична думка в другій половині XIX століття».

На всіх чотирьох сесіях впровадять трьох днів виступатимуть доповідачі з України. У середу, 6-го грудня на ранній сесії доповідатимуть В. Брюховецький з України і Г. Грабович зі ЗСА, та В. Русанівський з України. У пополунодній сесії доповідатимуть: П. Федченко з України, Іван Фізер і Максим Гарнавський, ЗСА.

У четвер, 7-го грудня на ранній сесії виступатимуть О. Прицак (ЗСА), Т. Гундорова з України та Р. Коропецький (ЗСА). По полудні доповідатимуть Я. Пелен

СТВОРИЛАСЯ РЕСПУБЛІКАНСЬКА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНІСТІВ

Київ. — Газета «Літературна Україна» ч. 41 за 1989 рік опублікувала повідомлення, що в Києві відбулася нарада Республіканської Асоціації Українців (РАУ) в якій взяли участь науковці, керівники окремих міністерств та письменники України.

На порядку денному стояло кілька питань: інформація заступника директора Інституту Літератури АН УССР Миколи Жулинського про заснування Міжнародної Асоціації Українців, повідомлення академіка В. Русанівського про основні статутні засади Республіканської Асоціації Українців та про організацію Центру Україністики в Києві. Академік також повідомив про працю над концепцією розвитку української культури до кінця століття.

О. Мишанич розповів про підготовку до першого міжнародного конгресу українців, який має відбутися від 27-го серпня до 3-го вересня 1990 року в Києві і на якому буде розглянуто широке коло наукових проблем, пов'язаних з українським бароко XVI-XVII століть. Учасники міжнародного конгресу українців на пропозицію Івана Дзюби також проведуть розмову за круглим столом для всебічного обговорення українського авангарду XX століття.

В Югославії зростає неспокій

Любляна, Югославія. — Мільян Куцан і Йозе Пучник, не зважаючи на свої політичні переконання та приналежності, погоджуються в одному, що треба хоча б частково змінити в Югославії. Таке твердження є незвичайним тому, що з ним погоджується М. Куцан — голова Комуністичної партії Словенії, однієї з шістьох республік, які формують Югославію, а також та Й. Пучник, відомий колишній югославський дисидент, який був ув'язнений в 50-х і 60-х роках саме за висловлення подібних поглядів.

Коли такі твердження починають голосно повторюватися та кружляти серед громадян країни, то керуючі власті відчують велике занепокоєння, бо побоюються посилення виявів самостійного мислення у деяких республіках Югославії та з тим і послаблення центральної системи.

Однак вже здають собі справу з того, що зміни мають прийти в недалекому майбутньому, хоча б з того приводу, що такі запальні моменти та енергійні комуністичні провідники, як М. Куцан зі Словенії чим раз частіше та голосніше цього вимагають. Комуністична партія Словенії під його проводом вже давніше здала собі справу з того, що без реформи економічної та політичної систем країна не може просперувати, а її провідники не можуть задовільнити вимог своїх громадян. Словенія вже тепер починає через своїх представників обговорювати заплановані зміни внутрішньої структури, починаючи від зміни партійної назви, щоб наною здобути довіру народу до об'єднання

Округа УНС Сиракюзи-Ютика відбула наради

Сиракюзи, Н.Й. — У неділю, 15-го жовтня ц.р., о год. 1-й по полудні, тут в залі Українського Народного Дому відбулася нарада Округу. Крім голови Округу Володимира Запаранок — почесний голова Округу; Іван Чопко — почесний голова Округу; Іван Баранчик — секретар 21-го Відділу в Джансон Сіті; Іван Пиндус — секретар 39-го Відділу в Сиракюзах; Григорій Гавришків — секретар 283-го Відділу в Обіріні; Микола Велич — секретар 317-го Відділу в Сиракюзах; Володимир Креч — секретар 484-го Відділу в Ютиці; член Управління Округу — Володимир Ревюк і Микола Павлів; члени відділів та гості Володимир Корчинський, Василь Майкович, Іван Бекерський, Григорій Пригола, інж. Мирон Сидорович, Володимир Смага, Михайло Кривий.

Наради відкрив голова Округу. Він привітав присутніх та подав програму наради до затвердження. Голова попросив почесних голів Округу, щоб вони зайняли

ТРАДИЦІЙНА ЯЛИНКА

Нью Йорк. — Тут в суботу 9-го грудня ц.р., о 7-й год. вечора в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79-та вул. і 5-та аве., відбувається «Традиційна ялинка», яку влаштовують Товариство Українських Інженерів Америки та Українське Лікарське Товариство Північної Америки. В місцевій частині виступлять Петро і Тарас Крисни, Олександр Слободяний мол., Каліна Чолган, Хризанна Анізія Ворох. Вступ — 10 дол. Чистий дохід з імпрези піде на добродійні цілі.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. М.ВОСКОБІЙНИКА

Рочестер, Н.Й. — Тут в неділю, 10-го грудня ц.р., в парафіяльній залі церкви св. Покрови УАПЦ, 3176 Ст. Пол Бульвар, відбувається доповідь голови Української Національної Ради проф. Михайла Воскобійника на тему «Роль Української Національної Ради в сучасній ситуації в Україні». Доповідь влаштує Ініціативна група відновлення діяльності Товариства Прихильників Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі. Початок доповіді о 4-й год. по полудні. Після доповіді при каві відбудеться дружній обмін думками. Вступ за добровільними датками.

У СВІТІ

РЕЧНИК ПОЛЬСЬКОГО УРЯДУ у Варшаві заявив перед кореспондентами засобів масової інформації, що військові союзники Варшавського Пакту матимуть зустріч у Москві після того, як відбудеться вершинна зустріч між президентом Джорджем Бушем і президентом Михайлом Горбачовим. Урядові, «Солідарності» повідомили, що М. Горбачов буде звітувати перед своїми союзниками Варшавського Пакту про зустріч з президентом Дж. Бушем. В той самий час у Будапешті в середу, 29-го листопада ц.р., прем'єр-міністр Миклош Немет відбудув зустріч з міністрами оборони країн Варшавського Пакту.

Проф. Я. Рудницький доповідатиме у Вашингтоні

Оттава, Онт. (ОУП). — На запрошення Американського назвозначного товариства (АНС) проф. Ярослав Рудницький з Канади доповідатиме в Вашингтоні про десталінізацію в СРСР і в Канаді.

Доповідь відбудеться в рамках річних конвенцій американських наукових товариств: Асоціації модерних мов, Мовне товариство Америки, АНС і інших, 29-го грудня 1989 року в готелі Дюпонт Плас в Нью-Йорку. Проф. Рудницький був ініціатором заходів у справі усунення в Канаді назви селища Сталін у Онтаріо й гори Сталін в Британській Колумбії в 1985 році. Ці заходи, підтримані пізніше Комітетом Українців Канади й політичними діячами в Торонто й Ванкувері завершилися успішно в 1986-87 роках перейменування селища в «Гансен» а гори в «Пек мавтенс». Проф. Рудницький подасть подорожні в цій справі та ілюструватиме свою доповідь офіційними документами.

ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА Світового жидівського конгресу Елан Стейнберг оскаржив Сі-Ай-Ей в потурани великій брехні, що відноситься до президента Австрії Курта Вальдгайма. Згідно з твердженнями офіційних чинників Жидівського Світового конгресу, американська розвідка мала впродовж 42-ох років у своїх канцеляриях папка документ, який вказує, що К. Вальдгайм був старшиною німецької військової розвідки на Балканах при кінці Другої світової війни, а не студентом права в Відні, як це він твердить. Жидівський Світовий конгрес письмово заявив, що «Сі-Ай-Ей знала про минулу працю К. Вальдгайма навіть тоді, як у 1971 році ЗСА голосували за тим, щоб він став генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй».

УРЯД СХІДНОЇ НІМЕЧЧИНІ ЗРЕЗИГНУВАВ

Східний Берлін. — У неділю, 3-го листопада ц.р., східнонімецький провід Комуністичної партії на чолі з Егоном Кренцом і уряд розлетілися у наслідок загального невдоволення громадськості з уваги на їхнє близьке пов'язання до зловживань за урядування Еріха Гонекера, якого усунули з проводу партії минулого місяця.

Е. Кренц, який перебрав провід партії від Е. Гонекера, ціле Політбюро та Центральний комітет партії зрезигнували зі своїх постів. В додатку Е. Гонекера та 11-ох колишніх визначних провідників виключено з партії зовсім, трьох членів колишнього проводу Комуністичної партії заарештовано на підставі оскарження у зловживанні своїми урядовими позиціями для особистих користей. Четвертий із цієї оскарженої групи Александер Шляк-Голодковскі втік ще поки його заарештовано.

Офіційний авторитет в цей час знаходиться в руках прем'єр-міністра Ганса Модрова, партійна кар'єра якого на пості комуністичного провідника Дрездену виробила йому ім'я, як прихильника перебудови. На місці 163-членного Центрального комітету, 11-ти членного Політбюро та 30 кандидатів на членів вишвищих інстанцій створено 25-членну тимчасову групу праці, члени якої є дуже мало пов'язані зі старим режимом та яка підготуватиме спеціальний конгрес Комуністичної партії на 15-го грудня. Ця група праці є створена з партійних провідників 15-ох округ країни, що не мали близьких спілкувань зі старим режимом, а серед них є такі визначні особистості, як Маркус Вольф, колишній шеф східнонімецької розвідки, та Вольфганг Бергтофер, посаджений Дрездену.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 33 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. UNA (201) 451-2200.

Бюро УНС у Вашингтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс).
Subscriptions: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00.
UNA members: 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Маніфест Горбачова

Дня 26-го листопада ц.р. появилася на двох повних сторінках партійного щоденника „Правда“ довгележний еляборат за підписом Михайла Горбачова. Це цікавий документ, що міг зродитися тільки на тлі диковинних сучасних відносин у большевицькій імперії. За обширною кореспонденцією „Нью Йорк Таймсу“ з Москви — у Ленінграді відбулася вулична демонстрація, організована противниками будь-якої перебудови. Можна здогадатися, що тіми організаціями були комуністичні апаратики на теплих становищах у промислових закладах, які боялися вратити свої посади у ході рятунку хворі економіки прикороочуванням штучно роздуту бюрократичного апарату та передачею проводу фабрик і майстерень фахівцям.

Але майже одночасно з активізацією ворожих Горбачову „правих“ елементів у Компартії СРСР — зростає натиск на Горбачова з „лівого“ партійного крила, але вимагає швидшого темпа перебудови в напрямку до демократії. Ця ліберальна течія, популярними провідниками якої є Борис Єльцин і Андрей Сахаров, у політичній ділянці схиляються до визнання партійного плюралізму а в ділянці економічній — до сприяння приватній торгівлі. Таким чином Горбачов опинився, наче між двома вогнями і примушений лярівувати між ними.

Бажання задовольнити чи бодай часово втихомирити одних і других — це зміст маніфесту Горбачова, — поміляються, — каже Горбачов — ті, які вважають що марксизм стоїть над гробам, „Комуністична партія відродить марксизм у Советському Союзі“. Горбачов надає прославляє Леніна, основоположника марксизму в СРСР, але тут же додає, що Ленін „міг помилятися“, коли не бачив нічого посереднього між марксизмом і капіталізмом. І Горбачов відповідає критикам, які закидають йому, що він сам не знає, чого хоче перебудова. Він твердить, що хоче створити „людський соціалізм“. Горбачов запозичив цю концепцію від Александра Дубчека, якого Леонід Брежнев прогнав із проводу Компартії у Чехо-Словаччині, коли Дубчек заповів, у 1968 році реформи для надачі комунізму „людського обличчя“.

Пригадується теорія англійського історика Арнольда Тойнбі, який заповідав, що „капіталізм і соціалізм зустрінуться наполовині доріжки“. Горбачов приписує собі роллю такого посередника між соціалізмом (комунізмом) і капіталізмом, але сам здає собі справу, що знайти таку золоту середину — переважна справа. Тому він сам у цьому маніфесті закликає до терпеливості та заповідає, що остаточний успіх процесу формування „людського соціалізму“ прийде щойно в наступному сторіччі. Заклик до терпеливості був зверненням напевне на адресу самого Бориса Єльцина і його однодумців: він, Горбачов, прогнав був Єльцина із головування у Компартії у Москві — у відповідь на різку критику, що Горбачов тільки говорить про перебудову та нічого не перебудовує.

Призначаючи видрукування у „Правді“ своєї декларативної статті напередодні свого відлету до Риму, на заповіджену візиту у Квіриналі та Ватикані і на зустріч із президентом Джорджом Бушем 1-го грудня на кораблі біля Мальти, — Горбачов, мабуть, хотів одним махом заспокоїти Компартію в СРСР і представити себе, як реформатора, Заходові. Над цим маніфестом можна би покласти заголовок: „І Богів свічку і чортові огарок“. Чи ця методика скріпить становище Горбачова в СРСР — покаже майбутнє. Але не мала ніякого впливу на зустріч з італійським президентом і прем'єром на відвідинах у Папи та — особливо і матиме значення з президентом Бушем. Перед своїм відлетом на Мальту і президент Буш і державний секретар Джеймс Бейкер виразно заявили, що вони вимагатимуть від Горбачова припинення дальшої збройної допомоги Кубі, Нікарагуа і комуністичним партизанам у Сан Сальвадорі. А на конференції військових представників членських країн НАТО у Брюсселі, секретар оборони Дік Чейні заявив, що Америка не відкличе свої війська з Європи (310.000 вояків) поки цілком не з'ясується тамшня ситуація і поки СРСР не зменшать свої збройні сили в Середній Європі до рівня збройних сил НАТО.

Горбачов — зручний тактик. Своїми гаслами „гласність і перебудова“ зробив багато добра. Але можна заризикувати твердженням, що його віра у збереження марксизму з „людським обличчям“ — наївна. Протимарксистська Соціал-демократична партія — Другий Інтернаціонал — має рацію існування, існує і вірогідно збереження. Але примирити марксизм з демократією — це примирення вогню з водою. Коли Комуністична партія вирікається монополію на дерев'яний провід і коли вона вирікається партійно-державного монополію на всю продукцію і розподіл — вона перестав визнати марксизм. Говорити одним віддихом про марксизм і демократію — це просто демагогія, призначена на малограмотних слухачів.

У зв'язку з відвідинами Леха Валенси в Америці світова преса, а американська особливо, писала про нього пани. І слушно, бо це насправді людина формату. Але на мій розсуд, відомий консервативний коментатор Джордж Вілл пішов у своєму величній Валенси в редакційній статті тижневика „Нью Бік“ 20-го листопада 1989 таки задалеко. Він прирівняв вплив Валенси на розвиток ідеї людства з діями великого реформатора XVI сторіччя — Мартіна Лютера. Лютер формувалася у Віттенбергу 1517 року своїх 95 „тез“ про свободу релігії і відстоявши їх в німецькому парламенті в 1521 році, висунув принцип свободи духа, який т.зв. контрреформація не зуміла погасити і знищити. Вдалось це — на погляд Вілла — доперва рівно 400 років пізніше Ленинові і його послідовникам. Справжня й ефективна контрреформація — це російський комунізм, який зумів знову закріпити вільну духовність на довгі роки. Шойно електромонтер з Гданська зумів могутньою іскрою розпалити по усьому Сході такий сильний вогонь, що цілий той Схід спалахнув революцією. Так написав про Валенсу Вілл.

Звучить воно цікаво, та все ж Вілл пішов — на мій погляд — у свої аналогії задалеко. Перш за все Мартин Лютер — на тодішні часи інтелектуал. Не було в його довідлік багатства, що його доводило до проливу крові у громадській війні. Валенса є за боротьбу мирними засобами, за що нагороджено його Нобелем. Він нахвалюється, що його рух не викликав одного пострілу з пістолю. Та не тут причина, що годі ривати його з Лютером, Джефферсоном й іншими великими революціонерами духа, як це намагається Вілл.

На мій розсуд, Лех Валенса — типовий трибун людю. Він еманация духа народу. У нас різні погляди на духовність польського народу. Але повинні ми бути згодні в одному: вони великопатріотичний нарід.

На цей раз я отримав газету „Нове Життя“ що виходить у Пряшеві для українців Чехо-Словаччини з деяким запізненням. 43-те число за 27-ме жовтня ц.р. надійшло поштою шойно 13-го листопада! Та вразило мене не спізнання цього числа, а спізнання мислення, що відізнавалося ця газета. На першій сторінці мою увагу привернуло повідомлення п.з. „Намічається співпраця“. В ньому мовиться про те, що в редакцію газети „Нове Життя“ завітали шеф-редактор „Закарпатської правди“ Степан Ваш та завідувачий відділом партійного життя і культури цієї газети Віктор Дрогочуль. Як знає, це газета, редактори „Закарпатської правди“ виявили зацікавлення у співпраці з редакцією „Нового життя“, але до конкретного не домоглись, оскільки потрібно ще більше зустрічі.

Слід пригадати, що Пря-

Микола Бараболак

ЛЕХ ВАЛЕНСА ВЕЛИКИЙ, АЛЕ НЕ ПОНАД МІРУ

то, що думали б так, як він. Він самотужки розпалює революцію у духовному житті на початку XVI сторіччя. У Варшаві він стояв сам, одинокий, коли проголосив відомі слова: „Це я відстоюю. Інших не маю“ — „Hier stehe ich. Ich kann nicht anders.“

Хоч це не було в його намірах, Лютер викликав криваву революцію, відому в історії як „Селянська війна 1524-25“. Валенса не інтелектуал, не духовний лідер, у нього не було ніяких аспірацій стати промотором духовного визволення, а головне, він не промочував шляху запальним ідеям, які могли б довести до проливу крові у громадській війні. Валенса є за боротьбу мирними засобами, за що нагороджено його Нобелем. Він нахвалюється, що його рух не викликав одного пострілу з пістолю. Та не тут причина, що годі ривати його з Лютером, Джефферсоном й іншими великими революціонерами духа, як це намагається Вілл.

На мій розсуд, Лех Валенса — типовий трибун людю. Він еманация духа народу. У нас різні погляди на духовність польського народу. Але повинні ми бути згодні в одному: вони великопатріотичний нарід.

Йосиф Сірка

ПРОБЛЕМИ ЗАЛИШАЮТЬСЯ

шівщина і Закарпаття до Другої світової війни були не тільки сусідами, але й братами в одному домі — Чехо-Словачкій республіці. Після приєднання Закарпаття до України ці дві області з одним українським населенням були розділені суворим державним кордоном, який зберігався до сьогоднішнього дня! Спроби українців Пряшівщини навести тісніші контакти не увінчалися успіхом, не зважаючи на те, що вже були в Пряшеві і письменники і навіть міністер культури Української ССР Юрій Олененко, — до зрушення у співпраці між українцями Пряшівщини та Закарпаття не дійшло. А причина, можливо, в тому, що і з одного і з другого

Свободолюбний народ. Іх патріотизм визначений у великій мірі їхньою західною католицькою духовністю. Вони — гордий народ. Мартин Лютер, переклавши біблію на народну німецьку мову, був до деякої міри тим, ким Шевченко є для нас: духовним надхненником, який доводив діє як лідер. Валенса „вискочив“ як провідник із маси. Робітники корабельбудівельного заводу в Гданську склали собі: досить московської супрематії і як один стали до боротьби за людські, економічні і національні права. Валенса був один із них. А що мав дещо більше наснаги, чим інші робітники, стали його вважати лідером робітничого руху в Гданську. А не маючи кого іншого, інші заводи піддалися його проводу. І так виріс лідер Польщі. Прийшла нагорода Нобеля і визнання лідером у світі. Були в Польщі визнані інтелектуали, як Куронь й інші а простий робітник... вийшов наверх!

Справжні провідники виступають із гущі народу. Іх народ родить, продукує, коли він є народом свідомим своєї ідентичності. Провідник усе виростає в народі, коли є в народі початок, підґрунтя. Так вийшов на лідера Валенса. Він син-

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозуміюються і партійні та державні бюрократи в Україні та Чехо-Словаччині і нададуть українському населенню при кордоні змогу відвідати один одного без особливих паспортів, бо коли генеральний секретар КП СРСР Горбачов говорить про спільний європейський будинок, то українці Пряшівщини і Закарпаття можуть говорити і про спільну рідну хату, в якій вони століттями разом жили! Різниця між німцями й українцями залишається, що у німців, хоч не хоч, а є дві суверенні держави, а у українців покищо бракує і однієї!

Требав лише сподіватись, що під впливом німецьких подій з 9-го листопада, коли східні німці отримали нагоду відвідати своїх рідних та одноплемінників у західній частині країни, може порозум

СОВЕТСЬКІ ЧИННИКИ офіційно заперечили оскарження, яке в їх сторону спрямував державний секретар Джеймс Бейкер, заявляючи, що Москва не дотримала своїх обіцянок про те, що не доставлятиме зброї сальвадорським повстанцям. Однак речник закордонного міністерства ССРСР, один із подорожуючих прибічників М. Горбачова категорично заперечив такий закид, заявляючи, що ССРСР не постачає зброї країнам Центральної Америки, де проходять внутрішні конфлікти.

ДЕПАРТАМЕНТ ЕНЕРГЕТИКИ проголосив у середу, 29-го листопада, тимчасове закриття фабрики Рокі Флетс в Колорадо, єдиного в країні підприємства, яке постачало військову промисловість чистим плутонієм для виробництва ядерної зброї. В понеділок, 27-го листопада, 132 інженери та інспектори з Департаменту енергетики з Вашингтону почали розслідування умов та безпеки виробництва на підприємстві, яке займає 400 акрів та розташоване 16 миль на північний захід від Денверу. Фабрика Рокі Флетс є одним із 17-ти основних підприємств та лабораторій виробництва ядерної зброї в країні. За останні 15 місяців з причин недостатньої безпеки виробництва були зачинені цілком, або частково військові заводи в Айдаго, Нью Мексико, Південній Кароліні та штаті Вашингтон. Рокі Флетс є причиною радіоактивного знищення повітря і води впродовж десятиліть — проголосив Департамент здоров'я в Колорадо. На заводі було зареєстровано майже 200 пожеж, з яких дві більші в 1957 та 1969 роках покрили район Денверу невідомою кількістю плутонію та інших радіоактивних елементів.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКО
внутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому.

Дентист ОЛЬГА ОЛЕНКО
Профілактика хвороб і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням.

Адреса у Мангеттені: 630 5th Ave., Room 1803, New York, N.Y. 10020
Адреса у Квінсі: 105-37 64th Avenue, Forest Hills, N.Y. 11375, (718) 459-0111

Для оформлення всегромадського комітету **НАРОДНОГО ФОНДУ ДОПОМОГИ УКРАЇНИ**, який проводитиме збірку і розподіл фондів для допомоги українському народові в його змаганнях до волі і незалежності.

— відбудеться —

ВСЕГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ
в неділю, 10-го грудня 1989 року
о год. 1:30 по полудні
в приміщенні
Наукового Товариства ім. Шевченка
63 Fourth Ave. (9th & 10th Sts.), New York, N.Y. 10003
НА ПОРЯДОК НАРАД
обговорення потреби створення такого всегромадського комітету, його оформлення організаційне і статутове.

Запрошуємо до участі в цьому вічу представників установ та організацій та охочих до співпраці діячів української громади.

ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ
КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ

ВІДЗНАЧЕННЯ
Головний Екзекутивний Комітет
Українського Народного Союзу

оцим складає

ПОДЯКУ І ПРИЗНАННЯ
усім членам Українського Народного Союзу
Округу Філадельфії
за здобуття 25 життєвих забезпечень
(Life Insurance)
в сумі 95,000.00 дол.,
які були передані на руки Головного Предсідника при закінченні банкету з нагоди 95-ліття Українського Народного Союзу в неділю, 26-го листопада 1989 р. у Філадельфії, Па.

Нехай Округа Українського Народного Союзу Філадельфії продовжує свою визначну і похвальну братську працю для своїх членів, для нашої громади і для нашого народу.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

СЕРІЯ МУЗИКИ В ІНСТИТУТІ
запрошує Вас на

КОНЦЕРТ
вперше в Нью Йорку
передового піаніста з України

МИКОЛИ СУКА
в неділю, 10-го грудня 1989 р. о год. 3-й по пол.
в залах Українського Інституту Америки
при 2 Схід 79-та вул.
в Нью Йорку.

Квитки в ціні \$25.00 та \$10.00 для синьорів можна набути особисто або телефонуючи до Інституту від понеділка до п'ятниці від 3-6 год. по пол. (212) 288-8660, або висилаючи чек на UIA-MATI, 2 East 79th Street, New York, N.Y. 10021.
Квитки для молоді і студентів дарові.

ДОПОВІДЬ В. ЯВОРІВСЬКОГО В НЬО ЙОРКУ

Доповідь відбулась 19-го жовтня ц.р., була влаштована Дирекцією Українського Народного Дому в Нью Йорку та членами Екзекутиви Української Американської Координаційної Ради.

Цей винятковий вечір відкрив голова Українського Народного дому в Нью Йорку Роман Данилюк, який щиро привітав Володимира Яворівського від себе, від імені Дирекції Народного Дому, від представників: центральних, крайових і локальних громадських організацій та всіх присутніх на вивченій залі. Присутні на залі привітали шановного гостя рясними й довготривалими оплесками.

Коли голова УНД попросив до слова депутата Володимира Яворівського, то він щиро привітав присутніх на залі й подав пояснення, чому та з якою метою він приїхав до Америки. На залі запанувала глибока тиша. Доповідач почав свою доповідь про економічне й національне положення в сучасній Україні. Головно зосередив свої думки на відбудову З'їзду НРУ, в днях 8, 9 і 10 вересня ц.р., в Києві, в якому взяли участь польські представники "Солідарності" й члени польського парламенту: посол

проф. Володимир Мокрий і посол Адам Міхнік. Також в З'їзді взяли участь представники радянських республік та представники національних меншин України.

Організатори З'їзду знайшли розв'язку для національних меншин, яка гарантує національний і культурний розвиток і рівноправність для всіх громадян в українській вільній демократичній республіці. Цими розумними демократичними заявами, перекресленою протиукраїнським провокаторським фальшивим наклепом, які роздавали у видрукованих листочках. Володимир Яворівський у своїй виборчій окрузі в Києві запропонував відкрити жидівську школу, бо в Києві нема ні одної жидівської школи. Це є дуже розумний і державницький підхід для роз'язки національних питань в Україні.

Доповідач говорив про НРУ, та що дало поштовх для його створення? Перша і найбільша причина, яка примусила провідних українських інтелігентів до створення НРУ, це є чорнобильська трагедія, яка поставила перед українським народом страшну проблему бути чи не бути. Друга справа є економічна, бо сталінсько-брежнєвський режим допровадив Україну до еконо-

тепер.

Доповідь Володимира Яворівського з її феноменальним змістом та феноменом доповідача була надзвичайно цікава й захоплююча. Доповідач щиро й правдиво навігав сучасний дійсний стан українського народу, багатьом слухачам доповіді прокрадалися сльози до очей. Доповідь депутата до Верховної Ради зробила велике враження на присутніх, бо такої доповіді дуже рідко можна почути. По закінченні присутні на залі подякували В. Яворівському повстанням з місць і рясними й довгими оплесками.

Дальше провадження вечором перебрав другий член Дирекції Українського Народного Дому. Євген Стахів, який щиро подякував доповідачеві за цінну доповідь.

Багато людей зголосилось до запитів, їх цікавили різні справи українського національного життя в Україні. На всі запити В. Яворівський давав відповіді. На питання д-ра Аскольда Лозинського й редактора мгра Ігора Дябига, чому Україна не проголосить вихід з Радянського Союзу, так, як зробили балтійські республіки? В. Яворівський відповів: "Чи ви були б задоволені з цього, якщо ми зробили б те, що ви хочете?" Почув-

На фото вгорі (зліва): проф. Т. Гунчак, Є. Стахів, В. Яворівський і Р. Данилюк.

мічної катастрофи й до національної руйни. Не вся Україна говорить національно своєю мовою і тому створена вищезгадана організація являється тою рушійною силою, яка керується демократичними засадами й мирним шляхом старасться піднести українську культуру, національну свідомість та закріпити українську мову, як державну в українській республіці. Піднести економіку України й життєвий рівень українського народу, як рівно за допомогою української еміграції Америки й Канади організувати економічну й медичну допомогу для дітей, жертв Чорнобиля — головне завдання НРУ.

Народний Рух України взяв на себе великі завдання і відповідальність за долю 50-мільйонного українського народу. В ту велику національну працю повинна включитись вся українська еміграція і допомогти матеріально українському народові в тяжкій історичній час, де вирішиться доля українського народу, бо якщо ми не використаємо перебудови, яка проходить в Радянському Союзі, завалимо українську національну справу, й не здобудемо суверенності для українського народу, тоді національне питання України може бути приспане на довгі роки, або зовсім перестане існувати.

Володимир Яворівський у своїй доповіді підкреслює, що національна свідомість проходить із заходу на схід і тому в різних областях України національна праця провадиться в різних формах. Це не є нічого дивного, бо по довгій неволі, яка скалічила національний хребет України не можна багато вимагати й треба тяжкою працею, щоб піднести національну свідомість України. З нашої історії ми знаємо, що коли національно-культурне життя в Києві занепадало то Львів ставав центром української національної свідомості, а як національно занепадав Львів, тоді Київ ставав центром. Подібна ситуація є

ся голос "так". Тоді Яворівський сказав: "Ви є тут, а ми є там і що буде з нами?"

Треба згадати, що перед доповіддю забрав слово проф. Тарас Гунчак, який брав участь у З'їзді НРУ в Києві, та звернувся із проханням до присутніх на залі скласти пожертви на допомогу Україні, й під час запитів люди зложили 33 тисячі доларів. М. Коць заявив, що він створить 250-тисячну фундацію для допомоги Україні. Отже, на цьому прийнятті вирішено за допомогою Т. Гунчака створити Громадський Комітет який займатиметься допомогою України.

По вичерпанні всіх запитів передсідник Євген Стахів попросив до заклічного слова В. Яворівського, який був приємно засхожений щирістю і організованістю української громади в Нью Йорку, та всієї української еміграції в Америці, й щиро подякував за гостинність.

Присутні ще раз нагородили його довгими й рясними оплесками, а Є. Стахів попросив В. Яворівського й представників наукових, громадських, церковних і молодечих організацій на прийняття, яке відбулось в реставраційній залі Українського Народного Дому.

В приймний товариський розмові з В. Яворівським час пройшов дуже скоро і треба було прощатись.

Заввага автора цих рядків, щодо матеріальної допомоги Україні, бо та справа є дуже важлива. Треба приспівити організування Комітету для негайної допомоги Україні, бо грізять голод, брак медицини. Треба вимагати від совєтських властей щоб не оплачувати високе мито від пакунків, а головне в Україні повинен хтось тим зайнятися і розподілювати ті пакки, кому потрібно. Це є дуже печуча справа й українська еміграція повинна приспівити допомогу для України й тим самим ми піднесемо національну свідомість, півність і націю українського народу на його краще майбутнє.

Микола Турецький

Перша „Українська захоронка св. Івана Хрестителя” в Ньюарку, Н.Дж.

Зліва: Іванна Зазуляк, Ольга Буртик, Анна Кравчук, Оленка Колодій, Лідія Гладка, Ольга Третьяк, Сестра Марія Розмаринович ЧСВВ, Отець Богдан Лукій ЧНІ.

Союз Українок Америки для своєї 18-ї Конвенції в 1978 р. вибрав гасло — „Сьогоднішня українська дитина — майбутнє українського народу”. Це вказує, що добро й виховання української дитини завжди глибоко лежало на серці української жінки від самих початків заснування Союзу Українок.

На новому континенті США намагався цю ділянку жось задовільнити, творчи суботні світлички по відділах США, видаючи світильники „Для малят” в журналі „Наше Життя”. Все такі всі ці намагання часто не можуть бути задовільними для сучасних обставин. Спробується думка зробити зусилля заснування української захоронки. Іншіятором цього задуму стала виховна референтка Централу США О. Третьяк. Її задум перейшов у дію. Створено комітет, який розпочав свою наполегливу працю 15-го вересня 1988 р. Відбуто ряд засідань, написано багато листів, узгоджено всі стейтові вимоги й засіяно зерно дало плоди.

22-го жовтня ц.р. отець Богдан Лукій, парох церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку о. 10:30 у супроводі вітаних хлопців, в присутності сестер, комітету матерів, членів США і присутніх гостей виконав акт посвячення. Поблагословив приміщення цілоденної захоронки св. Івана Хрестителя, як рівнож ікону св. кирилії Ольги. Опікуни захоронки. Ікону намалявала й подарувала для захоронки Христинна Роланд, голова 98-го відділу США в Голмел. Гарний вишпіваний рушник, що прикрашував ікону передала Анна Кравчук, стипендія референтка Централу США, від Українських дітей стипендістів США з Бразилії О. Лукій зложив сердечні побажання для дальшого

ВИСТУП Г. ГЕРЧАКА І Л. ЛИТОВЧЕНКО

Ньюарк, Н.Дж. — Тут в п'ятницю, 8-го грудня ц.р. у циклі „Вечори в п'ятницю” відбудеться п'ятий з черги вечір, який влаштовують Американці в Обороні Людей своїх Прав в Україні. На вечорі „Слова і пісні” виступить колишній політ'язень совєтських тюрем, колишній член підпілля, художник, композитор баллад і сучасних табірних пісень, Григорій Герчак, який співатиме українські народні пісні, думи і баллади власної композиції і грає на гітарі і на лірі, також покаже картини. На вечорі виступить Людмила Литовченко із розповіддю про сучасний Київ. Вечір відбудеться в залі УКЦ св. Івана Хрестителя, Сенфорд аве. Початок о 7:30 вечора. Вступ вільний. По програмі — вино і закуська.

Іван Кедрин
ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ
СПОМИНИ ТА КОМЕНТАРІ
Ціна \$21.25 з пересилкою
Мешканці штату Нью-Джерсі, щоб отримати 6% ставового податку
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

розвитку захоронки і попросив до слова Оленку Макарушку-Колодій, виховного дорадника захоронки. О. Колодій подякувала отцеві пароху, підкреслюючи його надзвичайну відданість і жертвенний вклад праці. Рівнож висловила таку ж відданість директорів школи св. Івана Хрестителя сестри Марії Розмаринович, ЧСВВ, після попросила до слова Л. Гладку, місто голову США. Л. Гладка передала привіт з вином великого признання для отця пароху, котрий виявив стільки розуміння для справ захоронки, рівнож для всіх інших членів. Побажала гарного росту захоронки.

О. Колодій представила Комітет матерей захоронки: Дарія Кварник — голова, Марта Попович — скарбник, Лінда Клебан — секретар. Від США О. Третьяк — виховна референтка США, Тереня Ракоча — член виховної Комісії, Ярослава Гордінська — член виховної комісії. Учителі — опікуни дітей, Ярослава Опікуни дітей: Галина Гумовська — медсестра за професією, Іванна Зазуляк — любляча бабуся, Іоля Цюк-Гбур — помічниця.

Тепер зупинимось дещо на самій діяльності захоронки. Її офіційна назва — „Українська Захоронка св. Івана Хрестителя”. Духовним опікуном є отець Богдан Лукій — ЧНІ. Захоронка відповідає всім вимогам так зв. „лейкер сентер” і є першою українською, цілоденною захоронкою в Америці. Її відкрито 11-го вересня ц.р. і зараз є 9 дітей. Діти перебувають від 7:30 ранку до 5:30 вечора. В цьому часі все діти опікуни займаються дітьми. У захоронці говориться тільки українською мовою, однак приймається дітей, що не володіють українською мовою. Є родичі мішаних подруж, які бажують, щоб їхні діти вивчили українську мову.

Приміщення захоронки має український характер, надалі почуття домашньої теплоти. Стіни прикрашені чудовими, веселими прикрасами близькими дитячій психіці, їх виконала мисткиня Марія Голіната. На полицях дитячі книжечки казок та віршів, а про це все подбав США. Д-р Стефан і Галина Семчишини подарували для дітей захоронки гойданки й інші приладдя для фізичного розвитку дітей. Старанням д-ра Ігора Гутника було виготовлено устаткування захоронки. Церковний Комітет при парафії св. Івана Хрестителя допоміг і допомагає захоронці фінансово. Для товариської розваги перекуску, солодощів й каву приготували родичі дітей і члени комітету.

Я мала нагоду говорити з трьома матерями неукраїнського походження, вони виявили стільки широкого захоплення нашою культурною мовою, звичаями, вони надзвичайно високо оцінюють захоронку.

Ольга Буртик

У ЧЕТВЕРТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
ДОНІ І СЕСТРИ

бл. п.

ЛІДІЇ ШУЛЬ БОГДАН
будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ
у п'ятницю, 8-го грудня 1989 р. о год. 7:30 рано
в церкві св. Юра в Нью Йорку
та в Манастирі оо. Василіян в Глен Ков, Н. Й.
і церкві Пренепорочної Діви Марії в Лорді.

Про молитви просить:
мама — ВІРА ШУЛЬ
сестра — ОКСАНА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
брат — ЯРОСЛАВ

Ділимось сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, 4-го листопада 1989 р., несподівано
відійшов у Вічність на 40-му році життя
наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ЗЯТІ І ШВАГЕР

бл. п.

**ДЖЕФРЕЙ БЕНСОН
СЛЕММОНС**

ПОХОРОНИ ВІДПРАВИ відбудуться в середу, 8-го листопада 1989 р. з церкви св. Володимира й Ольги в Чикаго, Іллі. на місцевий цвинтар св. о. Ніколая.

У глибокому смутку:
дружина — МАРТА з донечкою ТАНЕО
і сном АДРІАНОМ
тесті — д-р ВОЛОДИМИР ІВСТАХІЯ
ЯСТРЕМСЬКІ
швагер — д-р ІГОР ЯСТРЕМСЬКИЙ
та близька і дальша Родина в Америці
й Україні

Округа УНС...

Закінчення зі стор. 1)
загальне число придбаних нових апікацій на цей рік до 22-х членів. До речі, І. Чопкович провів дивіденди і про тривалість адреси членства.

Г. Гавришків також підкреслював, що придбав знову двох нових членів в Обирні, та також коментував про тривалість адреси, про що й говорив І. Баранчик. М. Велич і В. Кроп говорили про проблеми членства. Перший твердив, що в його Відділі вносе зменшення з причин природного порядку, а другий говорив, що він буде мати дев'ять нових членів в цьому році.

Д-р І. Гвозда приступив до обговорення загального образу членства в Окрузі на тлі динаміки членства цілого УНС, на підставі „Перегляду організаційних зборів по округах УНСО” з 1-го січня до 30-го червня 1989 року, з чого видно, що в загальному Округа являється продуктивною так у виконанні своєї річної квоти членства (вже тоді на 50% виконано), у порівнянні з іншими округами подібної демографічної величини, як й у загальній сумі забезпечення та й у пересічній сумі забезпечення на особу. Це мало підбадьорюючий вплив на всіх присутніх.

В. Запаранюк поставив питання можливості придбання нових членів ще до кінця цього року, щоб переступити квоту членів. Інж. В. Коринський вказав на можливість шукання нових членів між новоприбулими з України. Інж. М. Сидорович твердив, що до Сиракюз їх прийшло поналежне число, а В. Запаранюк підкреслює, що власне тому, до них секретаріат УНС треба йти, старатися їм передплачувати „Свободу”, з прицілом їх поступового ознайомлення із УНС, та що в

майбутньому може це допомогти деякого з них вписати в членство УНС.

Г. Гавришків вважає, що УНС повинен мати забезпечення на 1,000 дол., як до недавня, бо на це є великий попит, про що й говорив І. Бекерський. Останній сказав, що УНС повинен звертатися до молодих професіоналів, включно із висилкою їм даром „Українсько-го Тижневика”, щоб їх привагнути в лави членства УНС. Інж. М. Сидорович, голова місцевої кредитівки „Самопоміч”, вважає, що УНС повинен вислати свої пропагандистські листочки по кредитівках, а відділи УНС повинні тримати свої гроші на контах в кредитівках.

Д-р І. Гвозда згадував, що свого часу з нагоди конференції голів Округ на Союзі пропонував, щоб УНС якнайшорше виготовив відео з інформацією про забезпечення, про історію, організаційну побудову, та важливість УНС в житті української громади в ЗСА, в діаспорі, його місце з динаміці американського життя та у визвольних процесах української нації.

Д-р Гвозда звернувся до присутніх, щоб вони підтримали УНС в його спонсорстві хору Я. Полянського з Польщі та щоб зробити все можливе, щоб відзначити в Окрузі 95-ліття УНС. Рішення відзначити цей ювілей при кінці березня, або раннім квітнем. Також рішення, щоб комітет відзначення 95-ліття УНС складався із усіх секретарів Округа та щоб його осередок був в Сиракюзах, а Д-р Гвозда був його головою.

Округний Комітет рішив передати українському хорові з Польщі маленький фінансовий подарунок, а голова закрити наради та запросив всіх на перекуску, яку підготувало подружжя Велич, відтак всіх попрощав та ще раз попросив прийти на концерт Українського Камерного Хору з Польщі.

Привітаймо Різдво волинською карткою!

Ми вже почали різдвяний сезон. Його пізнати не тільки з масовою та верескливою рекламою по всіх великих і малих крамницях, але і з того, що в усіх наших церквах почали продавати різдвяні картки. Стара традиція: і в Україні, і „по дорозі”, і на нових поселеннях вітаємо чи поздоровляємо наших дорогих і знайомих спеціальною поштовою карткою з малюнком Різдва Бога-Сина, з колядниками та іншими символами і цього чи не найбільшого українського празника. Часом лише той єдиний раз у рік, часом формально, але поздоровляємо...

У світі, в якому живемо, різдвяна картка — великий бізнес. Канада й Америка мають десятки фірм-векселів, які переганяються у здобуванні ринку і тому продукують технічно все кращі, аж перебільшено багаті та вишукані формою картки, хоч усі вони після Різдва йдуть у сміття. І нікуди їм не місце — на 403 такі нібито „різдвяні” картки, які минулого року збрала для мене моя сусідка, знаючи, що я колекціонер карток, всього 8 (додатково вісім!) мали на собі картини Різдва, Пречисту з Дитям чи малого Ісуса. Решта мала все, що хочеться, починаючи від голих дівчат та типово англійських санонок з кіними до собак, медведів, малі і подібні докинові. Небагато було й таких, що як-так затеркали різдвяну тему, отже з червононосим „го-го” Сантасом, ослівленими хатками, ялинкою та її цятками.

Що я мав зробити з цим дарунком, повним серця і симпатії моєї сусідки, яка хотіла й мені зробити приємність за те, що я як-так беріг хату, коли вона вліт виїздила до Каліфорнії чи на Гаваї? Я зробив те, що й інші: вибрав найбільш

Різдвяна картка, яку видає Товариство „Волинь”. Художник М. Онуфрієвич-Сокільський.

декоративні і пишні та передає їх до нашого салочка, а решту подає у плястиковому мішечку-смітяти. І впродовж тижня, отже з червононосим „го-го” Сантасом, ослівленими хатками, ялинкою та її цятками.

Ми мусимо зберегти і в цій ділянці нашу світлу, багату та оригінальну традицію. Так розуміли її і наші піонери, які вже 50-60 літ тому не дозволяли дешевою, масово продукуюваною англійською різдвяною карткою, а пробували створити свою, або пробували передрукувати тогочасні канадські українські „Христос Раждається!”, або — згодом — продукуючи хоч і скромні, але такі свої картки з різдвяним привітом. І не дивно, чому ті, що хоч трішки цікавилися українською картою, пригадують собі, які пишні змістом та мистецьким виконанням картки мали наші діди і батьки. Це були мініатюрні репродукції таких мистців, як Микола Івасюк, Антін Монастирський, Олена Кульчицька, Гриць Колісник чи А. Гриневич. Така картка ставала своєрідною іконою і ніхто й ніколи не викидав. А потім „на картки” пішли інші мистці. Українська картка знайшла своїх видавців (І. Тиктор, Г. Гануляк і інші). Навіть у час Великого Ісходу і вже обов'язково у вільному світі відновилися наша велика карткова традиція, пов'язана з Різдвом Божого Сина. Обговорити її в одній статті просто неможливо, але це факт, що наші картки стали наче кишеньковою мистецькою галереєю, у якій має місце П. Андрусів, Я. Гніздовський, Е. Козак-Ека, М. Бутович, Галину Мазепу, М. Мороз, П. Холодного мол., Василя й Катерину Кричевських, В. Залужського, Б. Титлу, Л. Де-

нісенка й десяток інших, що їх привітання належать до почесного реєстру творців нашої образотворчої культури. Та й видавців нашої, зокрема, різдвяної картки вже добрий гурт (Т. Баран, „Хвилі Дністра” і ін.) і їх варт було б окремо згадати.

Але наша стаття про інше. Ми маємо й у Вінніпезі видавництво, що подало досі наші „карткові” ринки ряд цінних видань: Т-во „Волинь” і шість його досі виданих різдвяних карток уже хоч би з локального патріотизму заслуговують на нашу увагу. Це дві картки сл. п. Івана Попа (Почаївська Пречиста і „Колядники”), дві мистця Ростислава Глущака з Лондону, на яких прекрасні волинські церкви, та дві нашої мисткині-декораторки Марійки Сокульської з мотивами Різдва. Правда, є ще сьома різдвяна картка Т-ва „Волинь”: з чудотворною іконою Луської Богородиці, технічно прекрасно видана.

Адреса Т-ва „Волинь”: проста: Society of Volyn Postal Station „B”, Box 3651 Winnipeg, Man., R2W 3R4.

То чи не вважаєте, любі земляки, що ми повинні вітати рідних, приятелів і знайомих з цим Різдвом нашою вінніпезькою, отже й волинською, мистецькою виданою карточкою?

А. Курдидик

ДОПОВНЕННЯ

У 222 числі „Свободи” з 24-го листопада ц.р., в дописі „Листопадіві святкування в Пармі”, через недогляд автора, в списку священиків які брали участь у відправі соборного Молебня в наміренні українського народу, пропущено прізвище о. д-ра Івана Тилявського, пароха української католицької церкви св. Покрови в Пармі. — А. Вовк.

ДРУКАРСЬКІ ЧОРТИКИ

У редакційній п. з. „Триумф Александра Дубчека” („Свобода”, ч. 225, з середи, 29-го листопада ц.р.) треба читати: „У жовтні 1918 року чехи, покладаючись на „14 пунктів” американського президента Вудро Вільсона...” Як теж треба читати: „Якою офікою Москва обдарувала Чехо-Словаччину, показалося вдруге у 1968 році”. — Ред.

Появилася на книжковому ринку НОВА ЧЕРГОВА КНИЖКА

„ПОТОЙБІЧ РУБІКОНУ”

ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛІ, НАРИСИ, ДРАМА

Мистецьке оформлення ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА

Видавництво „Свобода”, Нью-Йорк — Джерзі Сіті, 1988, стор. 256 Тверда обкладинка, ціна 15.00 дол. плюс 2.00 дол. за пересилку

Можна набувати в книгарні Свободи

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

New Jersey residents add 6% sales tax

Маємо на складі книжку

Степана Куропаса

СПОГАДИ З УКРАЇНИ

І 60 РОКІВ В АМЕРИЦІ

Накладом автора, Нью-Йорк — Париж — Чикаго, 1988, стор. 575.

Тверда обкладинка, ціна \$30.00

плюс \$1.60 за пересилку. Можна набувати в книгарні „Свобода”.

СВОБОДА BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

New Jersey residents add 6% sales tax

ПРЕСОВЕ АГЕНТСТВО РОЙТЕРС подало з Москви вістку, що десятки тисяч вірменів протестують вже кілька днів на вулицях Нагірного Карабаху, демонструючи своє невдоволення рішенням Верховної Ради СРСР про приєднання їхньої автономної області під владу Азербайджану. У телефонічних розмовах з журналістами зі столиці Вірменії Єревану відчувалася дуже напружена ситуація, де вірмени, підтримуючи своїх земляків у Нагірному Карабаху, вимагають також й від свого уряду якоїсь реакції. Рішення Верховної Ради СРСР не задовільнило ані азербайджанців, ані вірменів.

У ЧЕТВЕР, 30-ГО ЛИСТОПАДА, в місцевості Бад Гомбург, недалеко Франкфурту в Західній Німеччині, загинув директор найбільшого комерційного банку Західної Німеччини Альфред Гергавзен. Згідно з повідомленнями засобів масової інформації, його вбили терористи бомбою, яку детонували з віддалі, як він їхав до праці у своєму авто. А. Гергавзен загинув на місці, а його шофер був важко поранений. Офіційні чинники заявили, що недалеко місця збивства, знайдено записку зі символом фракції „Червоної армії”, західнонімецької терористичної групи, метою якої є знищення політичну систему Західної Німеччини.

ВІДОМА РУМУНСЬКА ГІМНАСТКА Надія Команечі, яка перша здобула перфектні оцінки на Олімпійських Ігрищах у Монреалі 1976 року, втікла до Мадярщини. 28-літня Н. Команечі незаконно перейшла румунсько-мадярську границю у вівторок, 28-го листопада, без паспорту і зразу оголосилася у відповідних властей з проханням на дозвіл поселитися в Мадярщині. Згідно з офіційними повідомленнями мадярського пресового агентства, Н. Команечі разом з шістьма іншими румунами покинули свою країну тому, що уряд Румунії не хотів дати їй дозволу на вїзд за границю чи можливість прийняти пропозиції праці поза кордонами Румунії. У радіоінтерв'ю вона заявила, що ця подорож була докладно запланована та що групу через границю переправив успішно один з її земляків. За останніх два роки десятки тисяч румунських громадян втікли до Мадярщини.

В музеї...

(Закінчення зі стор. 2)

Зразки з мистецької колекції І. Гончара.

кроків перед якийсь садок. За хвилину часу водій таксі Микола звернувся і сказав, що ми вже є на місці.

Дав я йому два долари, подякувавши за його труд. Він відмовлявся від грошей, кажучи, що то забагато. Вкінці я переконав його щоб прийняв гроші і попросив, щоб він за годину приїхав по мене. На роздоріжжі, на правім боці дороги, перед садком стоїть мурований із цегли будинок — електричний трансформатор. Зараз біля нього цей садок, а напроти через дорогу якийсь воєнний музей, за яким стоять якісь невеличкі гармати. Трішки далі за цим музеєм стоїть висока статуя, ніби вся зі срібла. Назва статуї, здається, „Мати Вітчизна”. Перед тим трансформатором через дорогу є якийсь великий лях, бункер чи сховище від бомб.

Я відчинив хвіртку і увійшов у садок з високими вишнями та і ще іншими деревами. Вузьким хідником підгору, трохи вправо, знову дерев'яна хвіртка, і ще кілька кроків є два будинки. Одна невеличка хата з правого боку, а через вузькек подвір'я мурований із цегли двоповерховий дім. Це будинки в яких творяться неперершене мистецтво Івана Гончара. На подвір'ю стрінув мене сам мистец у вишитій сорочці. Спершу ми пішли до малої хати, яка обвішана іконами, різним малюванням, стародавнім зняттями: на лавках і підлозі скульптура та інші експонати. Перед цією хатиною збоку, на цементовому підмурівку, лежить скульптура — Лева. Через подвір'я ми пішли до будинку, до майстерні мистця. В майстерні те саме, там — скульптура, малювання, вишивки, старовинні прикраси немов димом бандури, кобзи, різні експонати, і я навіть бачив старовинне яро. Те саме на сходовій клітці, і нагорі в кімнатах. Ми зійшли знову надолу до майстерні.

У майстерні я, незручно, американським способом думання, висловився, кажучи: — „Пане маестро, у вас тут цього мистецтва на мільйони доларів! Він усміхнувся і відповів: „Цього мистецтва не заступлять ніякі мільйони доларів. Це народний скарб”.

Я зробив кілька знімок в майстерні, і також одну з мистця І. Гончара. Я подякував йому, ми попрощалися, і я відійшов. За хвилину приїхав знайомий уже мій водій таксі Микола. В розмові дорогою до готелю „Русь” він розказував про катастрофу в Чорнобилі, про те як совєтська влада це допустила закордонних лікарів. Він хотів вивести дітей своїх з Києва, але йому власті не дозволили. Ми заїхали на подвір'я готелю „Русь” і наша розмова скінчилася.

А в готелі ще розмова зі знайомими урядниками, і на другий день вранці, 25-го червня, відліт літаком „Аеро-флот” через Гандер до Торонто Канада. Тут на Заході є видана книжка Івана Гончара, про „Зруйновані пам'ятки Києва”. У мистця Гончара є нові матеріали до видання, і він хотів би, щоб хтось зі Заходу приїхав і ці матеріали забрав і видав на Заході. Адреса музею Івана Гончара: Січневе Повстання 46, квартира 2, місто Київ. Телефон число: 290-3349.

Приймається оголошення
СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ
у „Свободі”

Адміністрація „Свободи” запрошує Вшановних Читачів, Установ, Організацій, Товариств, Професіоналів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святкові привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдавший закутину світу.

Великий тираж „СВОБОДИ” та відповідний зміст збільшеного святкового числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГолошень

1 цаль через 1 шпальту	\$ 7.00	4 цалі через 2 шпальти	\$40.00
1 цаль через 2 шпальти	\$10.00	5 цалів через 2 шпальти	\$50.00
2 цалі через 2 шпальти	\$20.00	6 цалів через 2 шпальти	\$60.00
3 цалі через 2 шпальти	\$30.00	та в інших розмірах.	

ОГолошення ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за новим стилем до 12-го грудня 1989 р.
за старим стилем до 19-го грудня 1989 р.

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святкових побажань, РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ залежно від величини оголошень, надсилаєти до:

“СВОБОДА”

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

STP
scope travel inc

ПОВІДОМЛЯЄМО, що
з днем 1-го грудня 1989 р. СКОП ТРАВЕЛ, ІНК.
переноситься до нового бюро:

SCOPE TRAVEL INC.

1605 Springfield Avenue ■ Maplewood, N.J. 07040

(201) 378-8998 ■ (800) 242-7267

ПРИГАДУЄМО, що реченець завдатків у сумі ам. дол. 300.00 на III НАУКОВИЙ КОНГРЕС СФУЛТ, що відбудеться в Україні в серпні 1990 р., приймаємо тільки до 15-го грудня 1989 року. TOUR "D" WAITLIST ONLY....

ЗБОРИ
ВІДПІВ УНС

ВІВТОРОК,
6-го ГРУДНЯ 1989 р.

Джерзі Сіті, Н. Дж. Надзвичайні збори 25-го Відд. Т-ва Свобода о 12-й год. дня в конференційній залі Редакції „Свободи”, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. Проситися членів прибути. — Управа

СУБОТА,
9-го ГРУДНЯ 1989 р.

Амстердам, Н. Я. Річні загальні збори 266-го Відд. Т-ва ім. Івана Франка, о год. 7-й по пол. в домі Укр.-Амер. Горж. Ключу при 3-5 Теллер вул. Порядок: вибір управи на 1990 р.; внески; запити та дискусія. Проситися всіх членів прибути. Після зборів — перекуска. — Володимир Варшона, секр.

НЕДІЛЯ,
17-го ГРУДНЯ 1989 р.

Карнегі, Пів. Річні збори 481-го Відд. Т-ва ім. Ів. Франка в церковній залі парафії св. Трійці. На порядку нарад звіти урядовців Відділу за минулий рік та вибір урядовців на 1990 р. Проситися всіх членів взяти участь у зборах. — Гелен Возняк, секр.

BUSINESS
• OPPORTUNITIES •

УКРАЇНСЬКА ФІРМА
ВАСИЛЯ ЧОПАКА (718) 361-7280
Домові направи і будова нових. Роблення кухонь і їх встановлення, а також центральної опалювальної системи і напруги.

PLUMBING, BATHROOMS, TILES, ELECTRIC, CARPENTRY, PAINTING, WELDING, ROOFING, BRICK PAINTING, STEAM CLEANING AND DECORATING. FULLY INSURED.

Даво оцінку малой і великої роботи безплатно.

ГАРКА Company
CORPORATED STORE
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

НА РІЗДВЯНІ СВЯТА: КУТЯ, МАК, ГРИБИ, СВЯТОЧНІ КАРТОЧКИ, КОЛЯДКИ (касетні — платівки), ВИСПАЄМО ПОШТОЮ.

• ДО ВИНАЙМУ •

КОНДОМІНІУМ

до винайму на Флориді, в Українському Селі св. Андрея, North Port, Florida. Гарно укомплектоване. За інформацією тел

(203) 333-3483

• РОЗШУКИ •

Рідні і селя Верчан (тепер в Казахстані) просять ІВАНУ ПАВЛІЧКУ, доктора ветеринарії зі Стрия подати свою адресу до: М-р Дмитро Козак (Характерник) P.O. Box 2553, Winnipeg, Man., Canada R3C 4B3

• SERVICE •

UKRAINIAN
TYPEWRITERS
also other languages complete line of office machines & equipment

JACOB SACHS

251 W. 98th St.

New York, N.Y. 10025

Tel. (212) 222-6683

7 days a week

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

Займається похоронами

в БРОУК, БРОУКЛІН,

NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО — директор

Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE

Управа Українського

Національного Цинтаря-Пам'ятника та мавзолею

поважає всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.

4111 Pennsylvania Ave., SE

Washington, D.C. 20746

Tel.: (301) 568-0630

MAIL: PO Box 430

Dunkirk, MD 20754